

ÖZEL KIRŞEHİR KOLEJİ İNK.TAR.VE ATATÜRKÇÜLÜK

Murat CİVAN Sosyal Bilgiler Öğretmeni

1.	Mustafa Kemal'in askerî görevleri	Askerî görevlerdeki başarıları	Başarılarında ön plana çıkan kişilik özellikleri
	Trablusgarp Savaşı	Dağınık hâldeki kabileleri birleştirerek İtalyanları püskürtmüştür.	Örgütleyicilik
	Çanakkale Savaşı	Düşmanın nereden çıkartma yapacağını önceden tahmin etmiştir.	İleri görüşlülük
	Kurtuluş Savaşı	Yurdun düşmandan temizlenmesini sağlamıştır.	Vatanseverlik

Mustafa Kemal ile ilgili tabloda verilen bilgilerden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Farklı kişilik özelliklerine sahip bir kişidir.
- B) Üstlendiği askerlik görevlerinde başarılı olmuştur.
- C) Ülke içindeki karışıklıkların çıkmasında etkili olmuştur.
- D) Farklı cephelerde görevler üstlenmiştir.

2. Mustafa Kemal Osmanlı Devleti'nin dağılmaya yüz tuttuğu bir dönemde dünyaya geldi. Üstelik o, birçok sorunun yaşandığı bir bölgede, Balkanlarda doğdu ve büyüdü. Mustafa Kemal, devletin yaşadığı bu sorunların çocukluğundan itibaren farkına vardı ve büyüdükçe bu sorunların çözümüne yönelik fikirler üretti.

Parçaya göre Mustafa Kemal'in çocukluktan başlayarak ülkenin sorunlarına karşı çözüm üretmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Çocukluk yıllarını geçirdiği bölgenin karışık ve sorunlu olması
- B) Çocukluk yıllarında farklı ülkelere seyahatler etmesi
- C) Çocukluk yıllarında devletin sürekli sınırlarını genişletmesi
- D) Çocukluk yıllarında farklı eğitim kurumlarında okuması

3. Mustafa Kemal, Selânik'te iken İttihat ve Terakki Cemiyetine üye oldu. Bu Cemiyet'in çalışmaları sonucu ülkede yeniden Meşrutiyet ilan edildi. Ancak bir süre sonra Meşrutiyet karşıtları İstanbul'da ayaklanma çıkardılar. 31 Mart Vakası adı verilen isyanı bastırmak için Selânik'te, Hareket Ordusu adıyla bir ordu hazırlandı. Bu ordunun ismini Mustafa Kemal koydu. Kurmay başkanlığını Mustafa Kemal'in yaptığı Hareket Ordusu İstanbul'a gelerek isyanı bastırdı. Mustafa Kemal, İstanbul'daki görevini tamamladıktan sonra tekrar Selânik'e döndü.

Parçadaki bilgilere bakılarak Mustafa Kemal'in askerlik hayatıyla ilgili;

- I. Yaptığı görevde başarılı olmuştur.
- II. Görev yaptığı yerde siyasi oluşumlara dahil olmuştur.
- III. Görevi sırasında yabancı subayların etkisinde kalmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

4. **Mustafa Kemal ile ilgili,**

- 31 Mart Ayaklanması'nın bastırılmasında önemli bir görev üstlendi.
- Trablusgarp Savaşı sırasında Derne ve Tobruk'ta önemli başarılar elde etti.

aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Başarılı bir komutandır.
- B) Kültürel gelişmelere karşıdır.
- C) Ülkesi için inkılaplar yapmıştır.
- D) Diplomatik başarılar kazanmıştır.

5. **Mustafa Kemal'in askerlik dönemiyle ilgili olarak;**

- İlk görev yeri olarak Şam'da 5. Ordu'ya atanması
- Tarih sahnesinde ilk gördüğü yer 31 Mart Olayı'nda yer alması
- İlk askerî başarısını Trablusgarp'ta İtalyanlara karşı göstermesi

yargılarından hangisi söylenebilir?

- A) Önemli askerî görevlerde bulunmuştur.
- B) Siyasi alanda devlet için çözüm yolları arama fikri oluşmuştur.
- C) Yapacağı inkılaplar için ortam hazırlamıştır.
- D) İnkılaplar için yeni fikirleri oluşmuştur.

6.

Tarih	Görevleri
1905	Şam'a kurmay yüzbaşı olarak atandı.
1911	Trablusgarp'ta İtalyanlara karşı halkı örgütledi.
1912	II. Balkan Savaşı'nda Edime'yi Bulgaristan'dan geri alarak şehre giren ilk Türk birliğinin başında yer aldı.
----	----

Yukarıdaki şemada Mustafa Kemal'in askerî yaşamı ile ilgili önemli bazı olaylar verilmiştir.

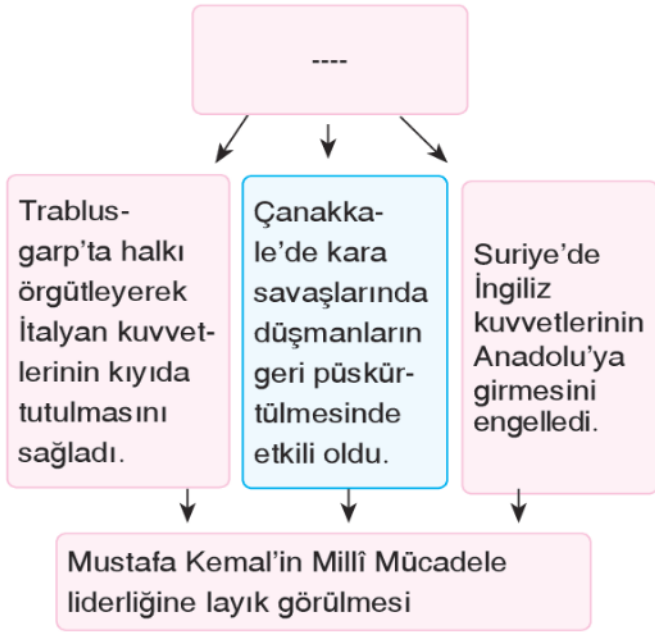
Buna göre tabloda boş bırakılan yer,

- I. 1916'da Kafkas Cephesi'nde Ruslara karşı savaştı.
- II. 1915'te Çanakkale Savaşı'nda 19. Tümen Komutanlığı'na atandı.
- III. 1914'de Sofya'da askerî ataşe görevine getirildi.
- IV. 1918'de Mondros Ateşkes Anlaşması'nı imzaladı.

yargılarından hangileriyle doldurulamaz?

- A) Yalnız IV.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) III ve IV.

7.



Yukarıdaki şemada Mustafa Kemal'in hayatındaki önemli bazı olaylar ve sonuçları verilmiştir.

Buna göre tabloya verilecek başlık,

- I. Mustafa Kemal ve Eğitim Hayatı
 - II. Mustafa Kemal'in Siyasi Başarıları
 - III. Mustafa Kemal'in Askerî Başarıları
 - IV. Kuva-yı Millîye'yi Başlatan Olaylar
- hangisi olabilir?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

8.

Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisinde okul arkadaşları Ömer Naci sayesinde edebiyata ve hitabete ilgi duydu. Askerlik mesleği konusunda ve özellikle tarih alanında kendisini geliştirdi. Askerî öğreniminin yanı sıra yazları izinli olarak Selânik'e döndüğü zaman Fransızca dersleri almıştı.

Verilen bilgilere bakıldığında Atatürk'ün yaşadıkları hangi kişilik özelliğini ön plana çıkartmıştır?

- A) İleri görüşlülük B) İdealistlik
C) Çok yönlülük D) Bilimsellik

9. Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisinde okurken burada vatan ve hürriyet şairi Namık Kemal'i ve eserlerinde Türklük kavramını öne çıkaran Mehmet Emin Yurdakul'u tanıdı. Bu dönemde Türk kültürü ve tarihi ile ilgili okuduğu eserler sayesinde fikir hayatı şekillendi.

Paragrafta verilenler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal'in fikir hayatında etkisini göstermiştir?

- A) İnkılapçılık B) Millîyetçilik
C) Akılcılık D) Barışçılık

10. Atatürk'ün fikir hayatının oluşmasında, doğup büyüdüğü ortam, yaşadığı olaylar, millî sorunlar ve okuduğu kitaplar etkili olmuştur.

Buna göre Atatürk'ün;

- I. ülkenin içinde bulunduğu ortam,
- II. hayatının geçtiği çevre,
- III. başka ülkelerin düşünceleri

durumlarının hangilerinden etkilendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

11. Mustafa Kemal Atatürk, gençlik yıllarından itibaren ülkenin meseleleri ile ilgilenmiştir. Bu konulardaki görüş ve düşüncelerini kafasında oluştururken olaylardan ve okuduğu kitaplardan yararlanmıştır. Yaşamı boyunca okumayı bırakmamış bunu alışkanlık hâline getirmiştir.

Verilen bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Okumak, hayatının bir parçasıdır.
B) Ülke sorunlarına karşı duyarlıdır.
C) Sorunların çözümünde okuduğu kitaplardan yararlanmıştır.
D) Her alanda Batı'yı örnek almıştır.

12. Harp Okulu'nda Mustafa Kemal, bir yandan derslerine çalışmakta diğer yandan da devletin ve milletin içine düştüğü sorunları düşünmekteydi. Harp Okulu'nda birçok arkadaş edindi. Hayatının ilerleyen dönemlerinde de birlikte olacağı arkadaşları ile Avrupa'da yayımlanan basın yayın organlarını takip ederek dünya ve ülke sorunlarıyla yakından ilgileniyordu.

Verilen bilgilere bakılarak Mustafa Kemal ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Devlet meselelerini yakından takip etmiştir.
- B) Ders çalışmalarını eksik bırakmamıştır.
- C) Sömürgeciliğe karşı büyük mücadele vermiştir.
- D) Dünyadaki gelişmeleri de takip etmiştir.

13. Selânik sokaklarında gördüğü üniformalı subaylar Mustafa Kemal'in çok ilgisini çekiyordu. Hele komşusu Kadri Bey'in askerî okula giden oğluna imrenerek bakıyordu. Mustafa bu duygular içerisinde asker olmak için Selânik Askerî Rüştiyesi sınavlarına girdi ve sınavı kazandı. Böylece üstün başarılarla dolu askerlik hayatı başlamış oldu.

Buna göre Mustafa Kemal'in askerlik mesleğini seçmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Öğretmenlerinin
- B) Arkadaşlarının
- C) Yakın çevresinin
- D) Ailesinin

14. Atatürk'ün çocukluk ve gençlik dönemi de dahil olmak üzere bütün yaşantısı boyunca dünyada yoğun tarihsel olaylar yaşanmaktaydı. Bu tarihsel sürece paralel gelişen felsefi akımlar, ideolojik yaklaşımlar da büyük bir gelişme içerisindeydi. Atatürkçü düşünce sisteminin oluşmasında bütün bu faktörler etkili olmuştur.

Verilen bilgilerde Atatürk üzerinde etkili olan aşağıdaki durumlardan hangisinden bahsedilmiştir?

- A) Edebi eserlerden
- B) Uluslararası gelişmelerden
- C) Ekonomik sıkıntılardan
- D) Ailesinden

15. Butun eserlerini incelediği bu Fransız düşünürünün özgürlükçü ve cumhuriyetçi fikirleri Mustafa Kemal için önemliydi. Onun cumhuriyet yönetimi ile ilgili düşüncelerini İslam ve Türk toplum geleneği ve devlet anlayışı ile bağdaştırabilir bulmuştur.

Verilen bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Fikir hayatının oluşmasında hem yerli hem de yabancı yazarlardan etkilenmiştir.
- B) Yaptığı yeniliklerde Fransız yazarları taklit etmiştir.
- C) Cumhuriyet yönetimine karşı uzak durmuştur.
- D) Örnek alınacak fikirlerde her zaman yerli yazarları tercih etmiştir.

16. Öğrenim çağına gelen Mustafa'nın okula yazdırılması için anne ve babası hazırlıklar yapmaya başladı. Zübeyde Hanım, Mustafa'nın geleneklere bağlı eğitim ve öğretim veren Mahalle Mektebine gitmesini, dinî konulara hakim bir insan olarak yetişmesini istiyordu. Babası Ali Rıza Efendi ise daha çağdaş eğitim veren bir okula gitmesini arzuluyordu.

Bu bilgilere bakılarak Osmanlı Devleti'nin eğitim sistemiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Eğitim ve öğretim birliği yoktur.
- B) Çağdaş eğitim veren kurumlar daha fazladır.
- C) Bütün okullarda yalnızca dinî dersler anlatılmaktadır.
- D) Çağdaş eğitim veren okulların kalitesi düşüktür.

17. Manastır Askerî İdadisinde öğrenciyken 1897'de Türk-Yunan Savaşı başlamıştı. Manastır, savaş alanına çok yakındı. Savaşın heyecanı hepimizi sarmıştı. Gençliğimin en heyecanlı günlerini bu sırada yaşamıştım. Yaşımin küçüklüğünü düşünmeden gönüllü olarak savaşa katılmak için sabırsızlanıyordum.

Yukarıda verilenlerden yararlanarak Mustafa Kemal'in kişilik özellikleriyle ilgili hangisine ulaşılabilir?

- A) Vatanseverliğine
- B) İyilikseverliğine
- C) Barışseverliğine
- D) Çok cepheliliğine

18. 20. yy başlarında devletin kurtuluşunu meşrutiyet yönetiminde arayan Osmanlı aydınları özellikle Selânik şehrinde örgütlenmişlerdi. Düşüncelerini geniş kitlelere yaymak amacıyla burada çeşitli gazeteler ve dergiler çıkarmışlardı.

Buna göre Osmanlı aydınlarının örgütlenmek için Selânik şehrini tercih etmeleri aşağıdakilerin hangisiyle açıklanabilir?

- A) Özgür düşünce ortamının bulunmasıyla
B) Sınırlarının geniş olmasıyla
C) Ticaretin gelişmiş olmasıyla
D) Farklı dinî inançların bulunmasıyla

19. XX. yüzyıl başlarında meşruti yönetimi tekrar kurmak isteyen Osmanlı aydınları devlet otoritesinin güçlü olmadığı daha rahat hareket edebilecekleri bir yer olan Makedonya ve Selânik bölgesinde örgütlenmişlerdi. Selânik şehrinin bu ortamı içinde Mustafa Kemal; çok genç yaşta farklı kültürleri tanımış, Osmanlı Devleti'nin sorunlarının konuşulup tartışıldığı, yeni fikir ve düşüncelerin olduğu bir ortamda yetişme imkânı bulmuş ve görüşlerini ifade etmiştir.

Verilen bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Makedonya ve Selânik'te Osmanlı gücünü kaybetmeye başlamıştır.
B) Mustafa Kemal'in yetiştiği ortam fikir ve düşüncelerinin gelişmesini sağlamıştır.
C) Mustafa Kemal yaşadığı ortamda devletle ilgili fikirlerini özgürce ifade etme imkanı bulmuştur.
D) Osmanlıdan ilk ayrılan topraklar Selânik ve Makedonya olmuştur.

20. XIX. yüzyılın sonlarında ve XX. yüzyılın başlarında yabancı devletler, Osmanlı ülkesindeki azınlıkların devlet otoritesine karşı isyan etmesine ve iç barışın bozulmasına neden oldu. Bu duruma son vermek isteyen Osmanlı aydınları tarafından önce Osmanlılık, ardından İslamcılık, Turancılık, Türkçülük ve Batıcılık gibi fikir akımları ortaya atıldı.

Verilen bilgilere bakılarak,

- I. Osmanlı topraklarında karışıklıkların çıkması üzerinde yabancı devletlerin parmağı olmuştur.
II. Osmanlı aydınları ülke içinde çıkan karışıklıkları önlemek için çareler aramışlardır.
III. Osmanlı Devleti'nde dış güçlerin etkisiyle merkezi otoritede bozulmalar yaşanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.



ÖSYM TADİSİ SÖZÜM

- | | A | B | C | D |
|----|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|
| 1 | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 2 | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 3 | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 4 | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 5 | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 6 | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 7 | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 8 | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 9 | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 10 | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |

- | | A | B | C | D |
|----|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|
| 11 | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 12 | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 13 | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 14 | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 15 | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 16 | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 17 | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 18 | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 19 | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| 20 | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |